

2 Petrus

2 Petrus 1

1. Simeon Petrus, Van dezen naam, zie 1 Petr. 1:1. Of *Simon*. Zie Matth. 4:18; Mark. 1:16. een dienstknecht en Zie Rom. 1:1; Filipp. 1:1; Jak. 1:1. apostel van Jezus Christus, Zie Luk. 6:13. aan degenen, die even dierbaar geloof Dat is, hetzelfde dierbare geloof, want hoewel het geloof van den een dikwijls groter en sterker is dan van den ander, zo is nochtans alle geloof, als het maar een oprecht geloof is, even dierbaar ten opzichte van hetgeen waar het geloof op steunt en hetgeen men door het geloof verkrijgt; waarom het ook *één* geloof genoemd wordt; Ef. 4:5. met ons verkregen hebben, Namelijk apostelen en andere Joden, die hier of te Jeruzalem en in het Joodse land, in *Christus* geloven. Grieks *met ons door lot verkregen*; Luk. 1:9. door de rechtvaardigheid Grieks *in de rechtvaardigheid*; dat is, door de waarachtigheid en standvastigheid Gods in zijn beloften, dat hij in zijn komst in het vlees enigen uit de Israëlieten krachtig zou roepen. Het geloof dan wordt niet verkregen door onze krachten of naar onze verdiensten, maar door een genadig geschenk van God, volgens Zijn beloften en Zijn voornemen. Zie Ef. 2:8. van onzen God en Zaligmaker, Zie van deze twee titels de aantekeningen op Tit. 2:13. Jezus Christus;

2. Genade en vrede zij u vermenigvuldigd Zie de aantekeningen op 1 Petr. 1:2. door de kennis van Grieks *in de kennis*. Want in of door deze kennis in het eeuwige leven; Joh. 17:3. God, en van Jezus, Namelijk van den Vader; want die wordt in het volgende hier onderscheiden van den Heere *Jezus*; gelijk ook Joh. 17:3. onzen Heere;

3. Gelijk ons Zijn Goddelijke Namelijk van God den Vader. kracht alles, wat tot het leven en Dat is, wat tot het eeuwige leven nodig is en dienstig, om dat te verkrijgen. de godzaligheid Dat is, om God recht te dienen, en een godzaligen wandel te leiden. behoort, geschonken heeft, Namelijk uit enkele genade, zonder enige waardigheid of verdienste van ons, gelijk 2 Petr. 1:2. door de kennis Desgenen, Die ons Namelijk des Heeren *Jezus Christus*, wien onze roeping door de prediking van het Evangelie doorgaans toegeschreven wordt. geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd;

4. Door welke ons Of om welke; namelijk hiervoor genoemde weldaden Gods. Anderen lezen *door welken*; namelijk *Jezus* onze Heere. de grootste en Namelijk overmits daardoor het allergrootste en dierbaarste goed, namelijk de eeuwige zaligheid beloofd wordt, en dat het de allerhoogste God is, die niet liegen kan, die het belooft. dierbare beloften geschonken zijn, Dat is, uit genade gedaan, en het beloofde goed uit genade gegeven; zie voren 2 Petr. 1:3. opdat gij door dezelve Namelijk voorverhaalde weldaden en beloften. der goddelijke natuur Dat is, zodanige goddelijke eigenschappen, die den schepselen kunnen medegedeeld worden, en waarin het evenbeeld van God bestaat, als daar Zijn goedheid, heiligheid, wijsheid, heerlijkheid en dergelijke andere; Ef. 4:23,24; Col. 3:10. Want anderszins kan het wezen van God zelf geen schepselen medegedeeld worden. deelachtig zoudt worden, nadat gij ontvloeden Of zo gij maar ontvloeden zijt. zijt het verderf, Namelijk dat den ongelovigen en ongoddelijken zal overkomen; en hier wordt *het verderf* gesteld tegen *de heerlijkheid*, gelijk ook *de begeerlijkheid* tegen *de deugd*, 2 Petr. 1:3. Anderen verstaan het van de verdorvenheid der menselijke natuur. dat in de wereld is door de begeerlijkheid.

5. En gij, Uit het voorgaande verhaal van de weldaden van God aan hen bewezen, als de oorzaak en grond zijnde, waardoor wij tot

voortgang in de Godzaligheid behoren bewogen te worden, trekt hij nu een vermaning tot een vlijtigen voortgang in deze, zodat deze vermaning ziet op het woord *gelijk*, 2 Petr. 1:3, als of hij zeide: *Dewijl zijn goddelijke kracht, enz., zo brengt naarstigheid toe, enz.* Zie dergelijke 1 Tim. 1:3. **tot hetzelfde ook** Anderen lezen *naar hetzelfde. alle naarstigheid toebrenge*nde, **voegt** Namelijk boven de voorgaande weldaden en gaven Gods, doet alle naarstigheid om die te behouden en te vermeerderen. **bij uw geloof** Grieks *in*; zo ook in de volgende. **deugd, en bij** Een deugdelyken en godzaligen wandel; zie 2 Petr. 1:3. **de deugd kennis**, Dat is, Christelijke voorzichtigheid en bescheidenheid.

6. **En bij de kennis matigheid, en bij** Dat is, onthouding van overdaad in spijs, drank en van de lusten des vleses. **de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid, Of godsdienstigheid.**

7. **En bij de godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen.**

8. **Want zo deze dingen bij u zijn, en in u overvloedig zijn, zij zullen u niet ledig noch** Namelijk gelijk zijn degenen die niet werken. **onvruchtbaar** Namelijk van goede werken, die vruchten zijn van den Heiligen Geest en van het geloof; Matth. 3:8; Joh. 15:2,16; Gal. 5:22. **laten** Grieks *stellen*. **in de kennis van** Dat is, in het christengeloof; of tot de kennis, dat is, tot meerdere en overvloediger kennis, gelijk 2 Petr. 3:18. **onzen Heere Jezus Christus.**

9. **Want bij welken deze dingen niet zijn, die is blind,** Namelijk in zijn verstand, aangaande de zaken die de rechte religie en godsdienst betreffen. Zie Matth. 15:14; Openb. 3:17. **van verre niet ziende,** Dat is, *bijziende*, die niet kan zien dan hetgeen dicht voor zijn ogen gehouden of gebracht wordt, en de ogen bijna toesluitende. Daarmede geeft hij te kennen indien dat zulk een iets zou mogen zien in den christelijken godsdienst, dat het anders niet dan een zeer klein en duister gezicht is, hetwelk de

hemelse dingen niet kan beogen. **hebbende vergeten** Grieks *hebbende vergeting genomen*; dat is, niet gedenkende waartoe de doop, waardoor de reiniging der zonden betekend en verzegeld wordt, hem verplicht, of wat hij in zijn doop beloofd heeft. **de reiniging zijner vorige zonden.** Grieks *die eertijds begaan zijn*; namelijk voor de bekering tot het christendom of voor den doop in zijn onwetendheid en blindheid; die hij dus daarna te naarstiger behoort te vermijden, nu een christen geworden zijnde.

10. **Daarom, broeders, benaarstigt u te meer, om uw roeping en verkiezing** Hoewel de roeping ten opzichte van den tijd de verkiezing volgt, die van eeuwigheid is, Ef. 1:4; daar de roeping in den tijd geschiedt, zo wordt nochtans de roeping hiervoor gesteld, omdat wij uit deze van onze verkiezing verzekerd worden; Rom. 8:30. **vast te maken;** Namelijk niet ten opzichte van God, Jes. 14:27, en Jes. 46:10; Rom. 11:29; 2 Tim. 2:13; maar ten opzichte van onszelf, om te vaster verzekerd te mogen zijn, dat wij door God tot de zaligheid zijn uitverkoren. In sommige boeken staat er nog bij: *door de goede werken*; namelijk als door de vruchten, waaruit een goede boom bekend wordt; Matth. 7:17,18. **want dat doende zult gij nimmermeer struikelen.** Namelijk zo, dat gij van de genade Gods gans zoudt uitvallen. Zie Ps. 37:24; Jud.:24; want anderszins struikelen wij *allen in velen*; Jak. 3:2; een gelijkenis, genomen van degenen, die in een loopbaan lopen. Zie 1 Cor. 9:24.

11. **Want also zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het** Dat is, de verzekering dat gij een waar en recht onderdaan zijt van dit koninkrijk, zal u ook in het koninkrijk der heerlijkheid een rijke beloning uit genade gegeven worden in den hemel. Zie 2 Cor. 9:6. **eeuwig Koninkrijk van onzen Heere en Zaligmaker, Jezus Christus.**

12. **Daarom zal ik niet verzuimen u altijd daarvan te vermanen,** Grieks *u van deze dingen indachtig te maken*. **hoewel gij het weet, en in de**

tegenwoordige Namelijk die eertijds wel beloofd is maar nu door *Christus* volkomen geopenbaard, en van de gelovigen nu vast geloofd, en openlijk beleden wordt. **waarheid versterkt zijt.** Dat is, deze grondig verstaat, en van de waarheid derzelve volkomen overtuigd zijt.

13. En ik acht het recht te zijn, Dat is, mijn ambt en uwe zaligheid dat te vereisen. **zolang ik in deze tabernakel ben,** Dat is, in het leven ben, in hetwelk mijn ziel in dit lichaam woont als in een tabernakel, welke haast gebroken zal worden, en waaruit ik haast zal verhuizen. Zie 2 Cor. 5:1. **dat ik u opwekke door vermaning;** Dit zegt de apostel, omdat de gelovigen dikwijls traag en slaperig zijn in het betrachten van hun schuldigen plicht, en van node hebben dikwijls door vermaningen daaruit gelijk als opgewekt te worden. Grieks *in indachtigmaking.*

14. Alzo ik weet, dat de aflegging mijns Dat is, mijn dood en afsterven. Zie 2 Petr. 1:13. **tabernakels haast zijn zal,** Grieks *haastig is.* **gelijkerwijs ook onze Heere Jezus Christus mij heeft geopenbaard.** De apostel ziet òf op de openbaring, die hem de Heere *Jezus* gedaan heeft van de wijze van zijn dood, Joh. 21:18,19, òf op een andere openbaring, die hem daarna van den tijd gedaan is door den Heere, die niet is beschreven.

15. Doch ik zal ook naarstigheid doen bij alle gelegenheid, Of *altijd, alleszins.* Sommigen voegen dit bij de volgende woorden: *gedachtenis hebben.* **dat gij na mijn uitgang van deze dingen gedachtenis moogt hebben.** Of *vermaning doen;* namelijk lezende dezen mijn zendbrief, daartoe van mij geschreven.

16. Want wij zijn geen kunstelijk verdichte fabelen nagevolgd, Namelijk gelijk de valse leraars plegen te doen. Grieks *want kunstelijke fabelen niet nagevolgd zijnde, hebben wij u bekend gemaakt, enz.* als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus, maar wij zijn

aanschouwers geweest van Zijn majesteit. Dat is, van dat proefstuk Zijner heerlijkheid, als Hij voor de ogen van drie Zijner discipelen op den berg werd veranderd, Matth. 17:1,2; gelijk het volgende breder verklaart. Zie Hebr. 8:1.

17. Want Hij heeft van God den Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige Dat is, van de majesteit Gods des Vaders, uit den hemel, die de troon is Zijner majesteit en heerlijkheid. **heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb.**

18. En deze stem hebben wij gehoord, Namelijk ik Petrus, Jakobus en Johannes zijn broeder. Zie Matth. 17:1. **als zij van de hemel gebracht is geweest, toen wij met Hem op de heilige berg waren.** Deze berg wordt gemeend geweest te zijn de berg Thabor. Zie de aantekeningen op Matth. 17:1; en wordt *heilig* genaamd, omdat hij door deze verschijning der heerlijkheid van *Christus* geheiligd is geweest, gelijk de stad Jeruzalem *de heilige stad* genoemd wordt, Matth. 4:5, omdat God daar Zijn dienst en heiligdom geplant had. Zie dergelijke Exod. 3:5.

19. En wij hebben het profetische woord, Namelijk dat in de schriften der profeten staat beschreven, hetwelk van de kracht en de komst van *Christus* overvloedig getuigt. Zie Luk. 1:70; Joh. 5:39; Hand. 10:43; Rom. 1:2; 1 Petr. 1:10. **dat zeer vast is,** Grieks *dat vaster is;* hetwelk verstaan kan worden zo het luidt: in vergelijking van deze getuigenis van Petrus, ten aanzien van de Joden; gelijk Hand. 17:11, of naar een Hebreeuwse wijze van spreken, *allervast, of zeer vast;* namelijk om daarop, als op een zeer vasten grond, ons geloof te bouwen, Ef. 2:20, welke verklaring de eenvoudigste is. **en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, Of u daaraan houdt.** als op een licht, **schijnende** Of een *lantaarn, kaars,* gelijk de Schrift ook elders zo wordt genoemd, Spreuk. 6:23; Ps. 19:9, en Ps. 119:105, omdat het het

middel is, waardoor wij verlicht worden met de kennis der zaligheid. **in een duistere plaats**, Dat is, in de harten der mensen, die van nature verduisterd, ja de duisternis zelf zijn, in zaken die de zaligheid aangaan, Joh. 1:5; 1 Cor. 2:14; Ef. 4:17,18, waarvan de overblijfselen in de wedergeborenen nog zijn, zolang zij hier op aarde nog leven; 1 Cor. 13:9, enz. **totdat de dag aanlichte**, Grieks *de dag doorschijne*; dat is doorbreke; door welchen dag verstaan wordt de tijd der volmaakte kennis in het toekomstige leven. **en de morgenster** Dat is, *Christus*, die in ons zal opgaan in Zijn volmaaktheid in het toekomstige leven, gelijk God het licht, en het Lam de kaars en morgenster van het hemelse Jeruzalem wordt genoemd, ten opzichte van de volle kennis, die wij dan door Hem zullen ontvangen; Openb. 21:23, en Openb. 22:5,16. **opga in uw harten**. Dat is, dat gij daardoor volkomen moogt verlicht worden.

20. **Dit eerst wetende, dat geen profetie** Grieks *alle profetie der Schrift is niet*, enz.; een Hebreeuwse wijze van spreken, gelijk Rom. 3:20; dat is, geen profetisch schrift. **der Schrift is van eigen uitlegging**;

21. **Want de profetie is** Dat is, de profetische leer. **voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen**, Dat is, door menselijk goeddunken of ingeven, zoals zij als mensen gewild en goed gevonden hebben. **maar de heilige mensen Gods** Zo worden de profeten en leraars genoemd, omdat God deze mensen in Zijn huis en tot Zijn dienst bijzonder gebruikt. Zie 2 Kon. 1:9, enz.; 1 Tim. 6:11, en 2 Tim. 3:17. **van den Heilige Geest** Namelijk den Heiligen Geest, den Geest der waarheid, die hen in alle waarheid heft geleid, gelijk deze den apostelen ook beloofd wordt; Joh. 15:26, en Joh. 16:13. **gedreven zijnde**, Dat is, door een bijzondere en buitengewone openbaring van den raad Gods opgewekt en aangedreven, om deze den mensen bekend te maken. **hebben ze gesproken**. Namelijk haar profetische leer, en deze ook in geschrift gesteld en ons nagelaten.

2 Petrus 2

1. **En er zijn ook** Dat is, gelijk er onder Gods volk oprechte profeten zijn geweest, aan wier schriften wij ons moeten houden, 2 Petr. 1:19; zo zijn er ook valse geweest, die men mijden moest; Deut. 13:1. **valse profeten onder het volk geweest**, Namelijk Gods, of het Joodse volk. **gelijk ook onder u valse** Namelijk de christenen. Zodat de staat der gemeente dit aangaande niet gelukkiger zal zijn in het Nieuwe Testament dan ze geweest is in het Oude. **leraars zijn zullen, die verderfelijke** Grieks *ketterijen des verderfs*, Hebr. *ketterijen bedektelijk* Van dit woord, zie de aantekeningen op Hand. 5:17. En uit het volgende blijkt, dat hij hier spreekt van ketterijen, die niet alleen het geloof, maar ook de leer des christelijken levens aangaan. Of *van bezijden*, of, *daarenboven*; namelijk boven en tegen de gezonde leer. **invoeren zullen, ook** Namelijk in de gemeente of onder de christenen. **den Heere**, Grieks *despoten*; van welk woord zie Hand. 4:24; Jud.:4. **Die hen gekocht heeft**, Deze worden hier gezegd van den Heere gekocht te zijn, ten aanzien dat zij zich voor zodanigen uitgeven, en van anderen naar de liefde daarvoor gehouden zijn, zolang zij in de gemeenschap der Kerk waren. Zie dergelijke wijze van spreken Joh. 15:2; Openb. 22:19. **Want Christus** heeft door Zijn bloed waarlijk en inderdaad alleen Zijn gemeente gekocht; Hand. 20:28; Ef. 5:25. Dat is, alleen de ware gelovigen, die altijd bij *Christus* blijven, en Hem niet verloochenen. Zie 1 Joh. 2:19; Openb. 14:3,4. **verloochenende, en een haastig verderf over zichzelf brengende**;
2. **En velen zullen hun verderfenissen navolgen, door welke de weg der waarheid** Dat is, de ware christelijke leer en godsdienst, die den weg tot de eeuwige zaligheid aanwijst. Zie van deze benaming Hand. 9:2, en Hand. 19:9, en Hand. 22:4. **zal gelasterd worden**. Namelijk zo van henzelf, met de waarheid tegen te spreken en beschuldigen; als door anderen, die uit hun kwade leer en ongoddelijk leven oorzaak

zullen nemen, om de christelijke religie te lasteren.

3. En zij zullen Namelijk de valse leraars. door gierigheid, Namelijk aangedreven zijnde; dat is, om vuil gewins wille, Tit. 1:11. met gemaakte woorden, Dat is, geveinsde, zoete en vleierende woorden; gelijk Rom. 16:18. van u een koopmanschap Grieks *u verkoop-manschappen*; dat is, daarmede u als verkopen om uit u gewin te trekken; zoekende niet uw zaligheid, maar uw goederen; Openb. 18:13. maken; over welke het oordeel van Dat is, de straf, gelijk 1 Cor. 11:29; namelijk tijdelijke en eeuwige; gelijk de volgende woorden verklaren. over lang niet ledig Dat is, van over lang over hen is besloten en zeker over hen komen zal. is, en hun verderf sluimert niet.
4. Want indien God Deze vijf volgende verzen worden besloten op het 2 Petr. 2:9. de engelen, die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar, die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der Namelijk gelijk gevangen misdadigers met ketenen bewaard worden in de duistere gevangnissen, totdat zij daaruit gehaald worden om gestraft te worden. duisternis, om tot het oordeel Namelijk tot het laatste oordeel; of tot de eeuwige straf. bewaard te worden;
5. En de oude wereld niet Dat is, de mensen van de eerste wereld voor den zondvloed; zie Gen. 6:7. heeft gespaard, maar Noach, den prediker der gerechtigheid, zijn achttal bewaard heeft, als Hij den zondvloed over de wereld der goddelozen heeft gebracht;
6. En de steden van Sodoma en Gomorra tot as verbrandende met omkering Dat is, met een ganse vernieling van mensen en van steden. veroordeeld heeft, Dat is, gestraft of verdoemd. en tot een voorbeeld Namelijk van zijn rechtvaardigen toorn en straf over de

goddeloosheid. gezet dengenen, die goddelooslijk zouden leven; Namelijk in toekomstige tijden, gelijk zij geleefd hebben, dat hun ook dergelijke straf zal overkomen.

7. En den rechtvaardigen Lot, Dat is, den vromen en godzaligen Lot. die vermoeid was van Of *overlast, moede*. den ontuchtigen wandel Grieks *den wandel in ontuchtigheid*. der gruwelijken mensen, Het Griekse woord betekent mensen die naar recht noch reden vragen en gene wetten leven. *daaruit* verlost heeft;
8. (Want deze rechtvaardige *man*, wonende onder hen, heeft dag op dag *zijn* rechtvaardige ziel gekweld, door het Grieks *gepijnigd door het gezicht en gehoor in de onrechtvaardige werken*. zien en horen van *hun* ongerechte werken);
9. Zo weet de Heere Dat is, wil en kan; gelijk hij ook dikwijls getoond heeft. de godzaligen uit de verzoeking Dat is, de verdrukking, waardoor zij van God verzocht en beproefd worden; zie Jak. 1:2; 1 Petr. 1:6. te verlossen, en de onrechtvaardigen Namelijk die zodanig zijn en blijven zonder zich te bekeren van hun onrechtvaardigheid. Zie Ezech. 18:21. te bewaren tot den dag des oordeels, Dat is, van het laatste oordeel, waarin zij overgegeven zullen worden om beide naar ziel en lichaam eeuwiglijk gestraft te worden. om gestraft te worden; Of *gestraft wordende*; namelijk nu reeds naar de ziel.
10. Maar allermeest degenen, Dat is, vooral of allerzwaarst. die naar het vlees Grieks *achter het vlees*; dat is, de vleselijke onkuisheid. in onreine begeerlijkheid Grieks *in begeerlijkheid der besmetting, bevlekking*; waarmede niet alleen de ziel, maar ook het lichaam besmet wordt. Zie 1 Cor. 6:18. wandelen, en de heerschappij verachten; Dat is, degenen die in overheid zijn. die stout zijn, zichzelf behagen, Of *eigenzinnig*. Zie

van dit woord Tit. 1:7. en die de heerlijkheden niet Dat is, de heerschappijen, die in heerlijkheid gesteld zijn onder de mensen. schromen te lasteren;

11. Daar de engelen in sterkte Dat is, de goede engelen, waaronder Michaël tot een voorbeeld wordt voorgebracht; Jud.:9. en kracht meerder zijnde, Namelijk dan enige mensen zijn. geen lasterlijk oordeel Dat is, hetgeen zij tegen hen, die in overheid zijn, te zeggen hebben, niet voorstellen met lasterlijke woorden. tegen hen voor den Heere voortbrengen.

12. Maar dezen, als onredelijke dieren, die de natuur volgen, Grieks *natuurlijke*; dat is, volgende het ingeven en de lusten van hun natuur, die den valse leraars gelijk zijn, omdat zij zo ook de lusten van hun verdorven natuur volgen. en voortgebracht zijn Grieks *geteeld* of *geboren*; dat is, gelijk de onredelijke dieren anders niet hebben te verwachten dan van de mensen gevangen en gedood te worden, zo hebben ook deze valse leraars anders niet te verwachten, dan van God met een eeuwig verderf gestraft te worden, gelijk in het volgende verklaard wordt. om gevangen en gedood Grieks *tot vang en verderf*. te worden, dewijl zij lasteren, hetgeen zij niet verstaan, zullen in hun verdorvenheid verdorven worden; Dat is, verloren gaan; of *in hun verderf verloren gaan*.

13. En zullen verkrijgen het loon der ongerechtigheid, Namelijk den eeuwigen dood en verdoemenis, die de ongerechtigheid naar Gods rechtvaardig oordeel verdient, gelijk daarentegen het eeuwige leven genoemd wordt een kroon der gerechtigheid die uit genade wordt gegeven; 2 Tim. 4:8. als die de dagelijkse weelde *hun* Dat is, lekker leven, slempen en goede sier maken, gelijk de rijke man deed; Luk. 16:19. vermaak achten, Grieks *wellust*. zijnde vlekken en smetten, Namelijk van den christelijken naam; dien zij gebruiken en met hun kwaad leven bevlekken. en zijn

weelderig in hun bedriegerijen, Grieks *apatais*; dat is, bedriegelijke verleidingen. als zij in de maaltijden Of *als zij met u goede sier maken*; dat is, van u te gast genood zijn of de algemene maaltijden met u houden. met u zijn;

14. Hebbende de ogen vol overspel, en Dat is, die klaar bewijzen hun genegenheid tot onkuisheid, en die zij op andere vrouwen slaan om die te begeren; zie Matth. 5:28. die niet ophouden Grieks *onophoudelijk van zonde*; dat is, die gedurig met onkuis aanschouwen en begeren van andere vrouwen het hart tot overspel bewegen, en deze ook met het hart begaan. van zondigen; verlokken de Namelijk met schoon spreken, als met een aas. onvaste zielen, Namelijk in de waarheid of godzaligheid. hebbende het hart geoefend in gierigheid, kinderen der vervloeking; Dat is, vervloekte mensen; gelijk Joh. 17:12; Ef. 2:2; Col. 3:6; 2 Thess. 2:3; 1 Petr. 1:14.

15. Die den rechten weg Namelijk der zaligheid, of der godzaligheid, die tot de zaligheid leidt. verlaten hebbende, zijn verdwaald, en volgen den weg van Balaam, Dat is, de wijze van doen; zie 1 Cor. 4:17; Jud.:11. den zoon van Bosor, die Deze wordt Num. 22:5, Beor of Bechor genaamd. het loon der ongerechtigheid Dat is, die hem Balak beloofd had om een ongerechte zaak te doen, namelijk het volk Gods te vloeken. liefgehad heeft; Dat is, uit gierigheid, om dit loon te verkrijgen tegen Gods wil en zijn eigen geweten.

16. Maar hij heeft de bestraffing zijner ongerechtigheid gehad; Of *overtreding*. want het jukdragende stomme Dat is, de ezelin waarop hij reed. dier, sprekende met mensenstem, Grieks *geluid gevende*. heeft des profeten dwaasheid Namelijk Bileams, die een profeet genoemd wordt, gelijk ook Joz. 13:22, een voorzegger of waarzegger, omdat hij bij de Moabieten gehouden werd

voor zodanig als de profeten gehouden werden bij het volk Gods, hoewel hij ook van den *Messias* door Gods ingeven heeft geprofeteerd Num. 24:17. Zie dergelijke Joh. 11:51. **verhinderd.**

17. Dezen zijn waterloze fonteinen,

Dat is, gelijken wel fonteinen te zijn, maar geven geen water; door welke gelijkenis hun schijnheiligheid en geveinsdheid wordt beschreven, gelijk in de volgende hun ongestadigheid. **wolken van een draaiwind gedreven, denwelken** Namelijk valse leraars. **de donkerheid der** Dat is, zeer dikke duisternis, die ook genaamd wordt *de buitenste duisternis*, Matth. 8:12, en Matth. 22:13, en Matth. 25:30, waardoor de hel beduid wordt. **duisternis in der eeuwigheid bewaard wordt.**

18. Want zij, zeer opgeblazene Grieks

zeer opgeblazene dingen der ijdelheid; dat is, hun valse en ijdele leer met grote opgeblazenheid stout voorstellende. **ijdelheid sprekende, verlokken, door de begeerlijkheden** Grieks *in*; gelijk ook in 2 Petr. 2:19. **des vleses en door ontuchtigheden, Of dartelheden, geiligheden. degenen, die waarlijk ontvloden** Dat is, die nu de kennis der rechte waarheid inderdaad hadden. Anderen lezen voor *ontoos*, dat is, waarlijk, *oligon*, dat is, een weinig. **waren van degenen, die in dwaling wandelen;**

19. Belovende hun vrijheid, Namelijk

een vleselijke vrijheid onder het deksel van het Evangelie. **daar zijzelven dienstknechten zijn der verdorvenheid;** Namelijk die in hen is en heerst; of het eeuwig verderf. Want beide is waarachtig in verscheiden opzicht. **want van wien iemand overwonnen is, dien is hij ook tot een dienstknecht gemaakt.**

20. Want indien zij, nadat zij door de

kennis van Namelijk die zij hebben verkregen door de prediking van het Evangelie, die de onwedergeborenen dikwijls ook wel hebben. Zie Matth. 13:19,20, enz.

den Heere en Zaligmaker Jezus Christus, de besmettingen der Dat is, de dwalingen, afgoderijen en grove zonden, waarin zij tevoren staken en die in de wereld zijn. **wereld ontvloden zijn,** Namelijk zich begevende uit deze dwalingen, zonden en afgoderijen tot de Kerk Gods, hetwelk ook dikwijls de huichelaars en onwedergeborenen doen. **en in dezelve wederom ingewikkeld zijnde, van dezelve overwonnen worden,** Namelijk zo dat zij daartoe wederom vervallen en daarin blijven, zonder zich daarvan te bekeren, latende deze zonden over hen heersen. **zo is hun het laatste erger** Dat is, deze hun laatste staat, waarin zij zijn als zij van de waarheid afgevallen zijn. **geworden dan het eerste.** Dat is, hun eerste staat, waarin zij waren, eer zij de waarheid kenden. Zie Luk. 12:47.

21. Want het ware hun beter, dat zij

den weg der gerechtigheid Dat is, de leer van het Evangelie, die tevoren genoemd is *de weg der waarheid*, 2 Petr. 2:2. **niet gekend hadden, dan dat zij, dien gekend hebbende, weder afkeren van het heilige gebod, dat hun** Dat is, de heilige leer van het Evangelie, die niet alleen bestaat in beloften, maar ook in geboden; en de apostel spreekt aldus, omdat de valse leraars de mensen verleiden, niet alleen van de waarheid maar ook tot allerlei goddeloosheid. **overgegeven was.**

22. Maar hun is overkomen, hetgeen

met een waar spreekwoord gezegd wordt: De hond is wedergekeerd tot zijn eigen uitbraaksel; en de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk.

2 Petrus 3

1. Dezen tweeden zendbrief, geliefden,

schrijf ik nu aan u, in welke beide ik Dit woord moet daarbij gedaan worden, omdat de apostel spreekt in het meervoud, van beide zijn zendbrieven. **door vermaning** Grieks *in vermaning* of

indachtigmaking. uw oprecht Namelijk in de leer van het Evangelie. gemoed opwekke; Of *verstand.*

2. Opdat gij gedachtig zijt aan de woorden, die van de heilige profeten te voren gesproken zijn, Namelijk van den *Messias* en den staat van Zijn rijk in het Nieuwe Testament. en aan ons gebod, die des Dat is, aan onze leer, die wij u geleerd hebben, niet naar ons eigen goeddunken of gezag, maar als apostelen van onzen Heere *Christus*. Zie 2 Petr. 1:21. Beide deze worden zeer geschikt bijeengesteld, als zijnde tezamen de grond der christelijke leer. Zie dergelijke Ef. 2:20. Heeren en Zaligmakers apostelen zijn;
3. Dit eerst wetende, Dat is, vooral. dat in het laatste der Dat is, in de laatste dagen. Zie 2 Tim. 3:1. dagen spotters komen zullen, Namelijk die spotten zullen zo met de voorzegging van God in Zijn Woord, vooral van het laatste oordeel en van het einde der wereld, als met degenen, die deze geloven, houdende hen voor slecht en al te licht gelovende lieden. Zie van deze Ps. 1:1; Jes. 22:13. die naar hun eigen begerlijkheden zullen wandelen,
4. En zeggen: Waar Namelijk spottenderwijze. is de belofte Dat is, blijft de vervulling dezer belofte en voorzegging? Dit vragen is zoveel als ontkennen. Zijner toekomst? Namelijk om te oordelen de levenden en de doden en de wereld te vernieuwen. Want van dien *dag*, dat de vaders Dat is, de voorouders. ontslapen zijn, Dat is, gestorven. Zie Matth. 9:24; 1 Cor. 11:30; 1 Thess. 4:13. Dit woord schijnen zijn ook spottenderwijze te gebruiken, alsof het wel tijd ware dat de vaders uit den slaap zouden opgewekt worden, zo er een opstanding der doden en een laatste oordeel zou zijn. blijven alle dingen alzo *gelijk* Of alzo *gelijk* het van het begin der schepping aan *geweest is*. Dit is hun rede, die zij stellen tegen de zekerheid der voorzeggingen van het laatste oordeel en voleinding der wereld, dewijl men ziet dat nu zo lange jaren, nadat de voorzeggingen geschied zijn, men geen

vervulling derzelve verneemt; maar dat alles blijft gelijk het altijd geweest is, dat het dan niet gelofelijk is, dat deze immermeer zullen vervuld worden. van het begin der schepping.

5. Want willens is dit Dat is, zij willen dit niet weten en aanmerken. hun onbekend, dat door het woord Dat is, door zijn kracht en bevel; zie Gen. 1:3; Ps. 33:6,9; Hebr. 1:3. Daarmede beantwoordt en wederlegt Petrus het voorgeven van de spotters, en bewijst dat het bestaan en vergaan van hemel en aarde alleen staat aan den wil, het bevel en de kracht van God, waardoor, gelijk hij ze geschapen heeft zo onderhoudt hij ze ook zo lang het hem belieft, en kan ze ook teniet maken door hetzelfde woord, als het Hem belieft. Gods de hemelen van over lang geweest zijn, en de aarde uit het water en Namelijk uitstekende, waar ze eerst mede bedekt was; Gen. 1:9. in het water bestaande; Grieks *door*. Hetwelk ook soms *in* betekent, gelijk 1 Tim. 2:15, zo ook 2 Petr. 3:5, dewijl de wateren zijn als de vastigheid waarin de aarde is en vaststaat. Zie Ps. 24:2.
6. Door welke Namelijk hemel en aarde. Want die hebben beide hunne wateren tot den zondvloed gebracht, gelijk uitdrukkelijk getuigd wordt Gen. 7:11. de wereld, Dat is, de mensen en beesten, die toen in de wereld waren en leefden, uitgenomen die in de ark behouden werden. die toen was, met het water van den zondvloed bedekt zijnde, Namelijk door het Woord en bevel van God. En de apostel wil daarmee bewijzen, dat gelijk God, als het Hem belieft heeft, door Zijn kracht de eerste wereld heeft doen vergaan met het water, dat Hij ook de tweede en tegenwoordige wereld met het vuur kan en zal doen vergaan, wanneer het Hem zal believen, gelijk in 2 Petr. 3:7 verklaard wordt. vergaan is.
7. Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, Dat is, bewaard, gelijk men een schat weglegt in de schatkamer, om te zijner tijd, als het ons

belieft, uitgegeven en besteed te worden. **en worden ten vure bewaard** Namelijk om daardoor verbrand te worden; zie Ps. 50:3; 2 Thess. 1:8. **tegen den dag des oordeels**, Dat is, van het laatste algemene oordeel; of der verdoemenis, gelijk de volgende woorden verklaren. **en der verderving der goddeloze mensen.**

8. **Doch deze ene zaak zij u niet onbekend, geliefden, dat een dag bij den** En dat derhalve wij ons niet moeten verwonderen, dat de Heere, naar onze mening, zo lang vertoeft met het volbrengen Zijner belofte, alzo Hij de tijden niet rekent kort of lang naar ons dunken, daar Hij eeuwig en aan de tijden niet gebonden is. **Heere is als duizend jaren, en duizend jaren als een dag.**

9. **De Heere vertraagt de belofte of vertraagt niet** aangaande *de belofte*; dat is, stelt de volbrenging van de belofte niet uit boven den tijd, dien Hij daartoe bestemd heeft. **niet (gelijk enigen dat traagheid achten)**, Dat is, uitstel, boven den bestemden tijd. **maar is lankmoedig over ons, niet willende**, Namelijk die geroepen zijn tot de kennis van *Christus* en in Hem geloven; voor hoedanigen Hij naar het oordeel der liefde houdt al degenen aan wie Hij schrijft; zie 2 Petr. 1:1. **dat enigen verloren gaan**, Namelijk uit ons, die krachtig geroepen zijn en nog zullen worden. Want alzo God al wat Hij wil doen kan en ook doet, zo kan dit niet verstaan worden van ale en een ieder mens, dewijl de Schrift en de ervaring zelf getuigen, dat niet alle mensen zalig worden, maar velen verloren gaan. **maar dat zij allen** Namelijk uitverkorenen, van wie Hij hier spreekt; Openb. 6:11. **tot bekering komen.** Namelijk dat hun daartoe tijd gegeven worde.

10. **Maar de dag des Heeren** Dat is, de jongste of laatste dag, als de Heere komen zal ten oordeel. **zal komen als een dief** Dat is, onvoorziens. Zie de aantekeningen 1 Thess. 5:2. **in den nacht, in welken de hemelen** Namelijk dag des Heeren. **met**

een gedruis Namelijk gelijk in een groot onweder of grote storting van water gehoord wordt. **zullen voorbijgaan, en de elementen branden** Namelijk waaruit alle lichamelijke schepselen bestaan, dat is, het vuur, de lucht, het water en de aarde. **zullen en vergaan, en de aarde** Grieks *los gemaakt of ontbonden worden.* **en de werken, die daarin zijn**, Namelijk die de aarde uit zich voortbrengt of die de mensen op de aarde gemaakt en gebouwd hebben. **zullen verbranden.** Namelijk door het vuur, waarvan gesproken is 2 Petr. 3:17.

11. **Dewijl dan deze dingen alle vergaan**, Dat is, vergaan zullen. Zie 2 Petr. 3:10. **hoedanigen behoort** Dat is, hoe grote vlijt behoort gij dan aan te wenden, om zodanigen te zijn in ware godzaligheid, dat gij in dien verschrikkelijken dag moogt bestaan en plaats vinden in de toekomstige wereld. **gij te zijn in heiligen wandel en godzaligheid!**

12. **Verwachtende en** Namelijk met lijdzaamheid. **haastende tot de** Namelijk met verlangen. **toekomst van den dag Gods**, Dat is, van den Heere *Jezus Christus*, gelijk Tit. 2:13; of van God den Vader, die Zijn gericht houden zal door den Zoon; Hand. 17:31. **in welken de hemelen**, Of *door welke*, namelijk toekomst van den dag Gods. **door vuur ontstoken** Zie hiervan 2 Petr. 3:7,10. **zijnde, zullen vergaan, en de elementen brandende zullen versmelten.**

13. **Maar wij verwachten, naar Zijn belofte, nieuwe hemelen** Namelijk of van ene nieuwe substantie en wezen, of met nieuwe hoedanigheden versierd, en daardoor als vernieuwd. Zie de aantekeningen 2 Petr. 3:10. **en een nieuwe aarde, in dewelke** Namelijk nieuwe hemelen en aarde. Want Hij spreekt in het meervoud. **gerechtigheid** Dat is, mensen die van de zonde gerechtvaardigd zijn, en anders niet dan gerechtigheid zullen plegen; daar deze aarde vol is van boze en ongerechte mensen. **woont.** Dat is, wonen zal; dat is,

waar de rechtvaardige mensen een vaste plaats zullen hebben en altijd daarin blijven en gerechtigheid oefenen.

14. Daarom, geliefden, verwachtende deze dingen, benaarstigt u, dat gij onbevlekt en onbestraffelijk Namelijk van de zonden en besmettingen der wereld. Want anderszins leeft niemand zonder enige vlek, 1 Kon. 8:46; Ps. 19:13; Spreuk. 20:9; Jak. 3:2; 1 Joh. 1:8; maar den gelovigen wordt de onbevlektheid van *Christus* als hun eigene toegerekend, Ef. 5:26,27; en zij wachten zich dat de zonden over hen niet heersen; Rom. 6:12. van Hem Namelijk van den Heer *Jezus Christus*. bevonden moogt worden Namelijk als Hij zal komen om te oordelen. Want gelijk iemand dan zal worden gevonden, zo zal hij geoordeeld worden; Pred. 11:3; Matth. 24:46. in vrede; Dat is, hebbende een gerust gemoed en een goed geweten voor God, en met de mensen in vrede levende.

15. En acht de lankmoedigheid Namelijk die Hij gebruikt, Zijn komst ten oordeel uitstellende, om den mensen tijd te geven tot bekering. onzes Heeren voor zaligheid; Dat is, voor een zaak, die zeer dienstig is tot bevordering uwer zaligheid. gelijkerwijs ook onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid, die hem gegeven is, ulieden geschreven Namelijk gelovige Joden, hetwelk hij gedaan heeft door den zendbrief aan de Hebreëen. Zie Hebr. 6:2, en Hebr. 10:36,37. heeft;

16. Gelijk ook in alle zendbrieven, daarin van deze dingen Namelijk van welke ik u nu onderwezen en vermaand heb, namelijk van de komst van *Christus* ten oordeel, van de voleinding der wereld, van de valse leraars en spotters, die opstaan zullen, enz. sprekende; in welke sommige dingen zwaar zijn om te verstaan, die de ongeleerde en Of *onervaren*; namelijk in Goddelijke dingen. *onvaste mensen* Of, *onbevestigde*, die in den rechten grond der christelijke leer niet zijn bevestigd. *verdraaien*, gelijk Namelijk met valse uitleggingen daarop te maken, en

slechte gevolgtrekkingen daaruit te maken. Zie Rom. 3:5,8, en Rom. 9:19, en Rom. 11:1. ook de andere Schriften, tot hun eigen verderf. Waarmede aangewezen wordt, niet het oogmerk, dat zij daarmee voorhebben, maar de uitkomst die daarop volgen zal.

17. Gij dan, geliefden, *zulks te voren wetende*, Namelijk dat er zulke verleiders en spotters zullen opstaan en dat hun en hunner navolgers uitkomst zodanig zal zijn. wacht u, dat gij Grieks *bewaart*. niet door de verleiding der gruwelijke Namelijk van de valse leraars en spotters, die aan geen wetten onderworpen willen zijn. *mensen mede afgerukt wordt*, en Of *afgeleid*. *uitvalt* Namelijk verlatende de gezonde leer en zulke dwalingen aannemende. Want, hoewel het zeker is, dat het onmogelijk is, dat de uitverkorenen zo zullen kunnen verleid worden, dat zij geheel uitvallen, Matth. 24:24; zo hebben zij nochtans dusdanige vermaningen en waarschuwingen van node, om daardoor als gewone middelen, opgewekt en staande gehouden te worden, dat zij niet uitvallen. Zie 1 Cor. 10:12,13. van uw vastigheid;

18. Maar wast op in de Dat is, neemt dagelijks meer en meer toe in de christelijke leer; een gelijkenis, genomen van kinderen, die allengs opwassen tot volkomen grootte en mannelijken ouderdom. Zie van deze Ef. 4:13,14. *genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus*. Hem zij de heerlijkheid, Namelijk den Heere *Jezus Christus*; en daar deze lofzegging alleen toekomt den enigen waren God, zo is dit een klaar bewijs van de Godheid van *Christus*. *beide nu en* Dat is, in dit leven. *in de dag der* Dat is, in den tijd na dit leven, die eeuwiglijk duren zal. *eeuwigheid*. Amen.